

932.

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH**

z dnia 15 listopada 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ochronie lasów, niestanowiących własności Państwa.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 778) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o ochronie lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 504) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 641), z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 179), z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) i z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 778), oraz wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480), a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Sew. Ludkiewicz

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 listopada 1932 r. (poz. 932).

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 24 czerwca 1927 r.

o ochronie lasów, niestanowiących własności Państwa.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do wszystkich lasów lub gruntów leśnych z wyjątkiem lasów lub gruntów leśnych, stanowiących własność Państwa.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi w rozporządzeniu dla poszczególnych obszarów Państwa wielkość nieobciążonych służebnościami, a nie uznanych za ochronne, odosobnionych lasów lub gruntów leśnych, nieprzekraczającą 10 ha, do których nie będą miały zastosowania artykuły 2 — 7, 9 — 18 i 20 niniejszego rozporządzenia.

Do lasów lub gruntów leśnych, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, przepisy niniejszego rozporządzenia będą miały zastosowanie o tyle, o ile nie uchylone przez niniejsze rozporządzenie przepisy ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX, osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) nie zawierają postanowień odmiennych.

O zagospodarowaniu lasów.

Art. 2.

Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania może nastąpić jedynie w lasach nie uznanych za ochronne na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

Właściwa władza może udzielać takiego zezwolenia jedynie w następujących wypadkach:

- a) jeżeli przez dokonanie takiej zmiany nastąpi korzystniejsze wyzyskanie gruntów;
- b) jeżeli wzamian gruntu, który ma być wyłączony z pod uprawy leśnej, zostanie zalesiony przynajmniej taki sam obszar innych użytków;
- c) przy regulowaniu ustroju rolnego, a mianowicie: scalaniu gruntów, zamianie gruntów przy scaleniu, zamianie zastępującej scalenie, likwidacji służebności, zamianie gruntów przy likwidacji służebności, podziale wspólnot, parcelacji i osadnictwie;

d) jeżeli dokonanie takiej zmiany leży w szczególnym interesie publicznym.

Dokonanie zmiany rodzaju użytkowania, zezwolonej na podstawie pkt. b) niniejszego artykułu, może nastąpić dopiero po upływie 3 lat od chwili zalesienia innych użytków oraz po stwierdzeniu przez właściwą władzę, że nowopowstałe drzewostany wykazują w dostatecznej mierze zdolność do dalszego wzrostu.

W stosunku do lasów i gruntów leśnych, podlegających obowiązkowi parcelacji na mocy przepisów o wykonaniu reformy rolnej, zezwolenie przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu zastępuje decyzja władzy, zezwalająca na parcelację tych gruntów.

Art. 3.

W zezwoleniu, udzielonem w wypadkach, przewidzianych w art. 2 pkt. a), winien być oznaczony termin, w ciągu którego ma nastąpić zmiana uprawy leśnej na zamierzony rodzaj użytkowania. W razie niedokonania w oznaczonym terminie zmiany uprawy leśnej w całości lub częściowo, zezwolenie traci swą moc w stosunku do gruntów, na których dozwolona zmiana uprawy leśnej nie została dokonana. O ile zaś na gruntach tych został dokonany wyrąb drzewostanów, grunty te winny być ponownie zalesione stosownie do postanowień artykułów 5 i 6 niniejszego rozporządzenia.

Art. 4.

Grunt leśny, wyłączony z pod uprawy leśnej bez zezwolenia właściwej władzy, winien być ponownie zalesiony stosownie do postanowień artykułów 5 i 6 niniejszego rozporządzenia; gdyby jednak ponowne zalesienie tego gruntu uznane było przez właściwą władzę za niepożądane, władza ta może nakazać zalesienie odpowiedniej powierzchni innego gruntu, w szczególności zaś takiego, którego trwałe utrzymanie pod uprawą leśną leży w interesie publicznym.

Art. 5.

Wszystkie grunty leśne, pozbawione drzewostanów, winny być ponownie zalesione.

Obowiązek zalesienia przywiązany jest do gruntów leśnych bez względu na zmianę osoby właściciela.

Art. 6.

Obowiązek zalesienia gruntów leśnych, pozbawionych drzewostanów, zostaje dopełniony:

- a) przez zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od 1 czerwca roku następującego po dokonaniu wyrębu lub po zaistnieniu innej okoliczności, która spowodowała usunięcie drzewostanu;
- b) przez zalesienie naturalne.

Jeżeli zalesienie naturalne uznane będzie przez właściwą władzę za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne, winno być dokonane zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od dnia 1 czerwca roku następującego po uprawomocnieniu się orze-

czenia władzy o uznaniu naturalnego zalesienia za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne.

W wypadkach, uzasadnionych stanem i warunkami gospodarczymi lasu, właściwa władza przedłuży z urzędu lub na prośbę osób zainteresowanych termin sztucznego zalesienia.

W razie niedokonania zalesienia sztucznego w oznaczonym terminie, a także w razie dokonania zalesienia sztucznego w sposób, uznany przez właściwą władzę za nieodpowiedni lub niedostateczny, — władza może zarządzić dokonanie zalesienia na koszt właściciela.

Art. 7.

Jeżeli zalesienie gruntu leśnego zostanie przez właściwą władzę uznane za niemożliwe bez zmiany warunków przyrodniczych tego gruntu, właściwa władza może na wniosek właściciela zwolnić ten grunt na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia.

Art. 8.

W razie sztucznego zalesienia gruntów, nie będących gruntami leśnymi, a uznanych przez właściwą władzę za więcej nadające się w danych warunkach do uprawy leśnej, zalesione grunty wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych w ciągu 30 lat, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia.

Przepis powyższy nie dotyczy gruntów zalesionych stosownie do postanowień art. 2 pkt. b) oraz art. 4 niniejszego rozporządzenia.

Art. 9.

Wszystkie lasy winny być zagospodarowane według planu urzędnika gospodarstwa leśnego.

Postanowienie to nie dotyczy lasów nieuznanych za ochronne i nieobciążonych służebnościami o obszarze mniejszym niż 30 ha, w województwach zaś nowogrodzkim, poleskim, wileńskim i wołyńskim oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim w województwie białostockim mniejszym niż 50 ha, — bez względu na to, czy są to lasy o powierzchni ciągłej, czy też składają się one z odosobnionych kompleksów, należących do tego samego właściciela, z których każdy przekracza wielkość określoną w ust. 2 art. 1. Lasy te mogą być użytkowane bez planu urzędnika gospodarstwa leśnego, zamierzony jednak wyrąb zrębem czystym na obszarze przekraczającym 1 ha rocznie winien być przez właściciela zgłoszony właściwej władzy; jeżeli władza ta przed upływem dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia nie zabroni zamierzonego wyrębu ze względów gospodarczych lub z uwagi na szczególny interes publiczny, właściciel jest uprawniony do dokonania zgłoszonego wyrębu.

Do obszaru lasów, określonego w ust. 2, nie wlicza się gruntów leśnych, zwolnionych czasowo od obowiązku zalesienia stosownie do postanowień art. 7.

Art. 10.

Plan urzędnika gospodarstwa leśnego winien być oparty na pomiarze, podziale i opisie lasu pod

względem przyrodniczym i gospodarczym; winien zawierać przedstawienie zasad zagospodarowania lasu co do rodzaju drzewa, sposobu gospodarstwa, wieku rębności i sposobu zalesienia; przedstawiać zamierzone czynności gospodarcze co do miejsca i czasu oraz uzasadniać te czynności z punktu widzenia przyjętych w planie zasad racjonalnego zagospodarowania lasu.

Grunty leśne, zwolnione przez właściwą władzę na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia (art. 7), o ile nie są uznane za lasy ochronne lub nie są obciążone służebnościami, mogą w tym czasie nie być objęte planem urzędnictwa gospodarstwa leśnego i w tym przypadku do planu winien być dołączony wykaz tych gruntów ze związłym opisem.

Art. 11.

Plan urzędnictwa gospodarstwa leśnego może być zastąpiony programem gospodarczym w lasach o powierzchni nieprzekraczającej tej wielkości, jaką dla poszczególnych obszarów Państwa określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Program gospodarczy winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, związany opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak również terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnym uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Art. 12.

Plan urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy (art. 9, 10 i 11) winien być przez właściciela lasu przedstawiony do zatwierdzenia właściwej władzy w dwóch, o ile zaś dotyczy lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, — w trzech egzemplarzach.

Władza uprawniona jest do dokonania lub zażądania wprowadzenia w przedstawionym jej planie lub programie zmian i uzupełnień, uzasadnionych względami gospodarczymi lub technicznymi.

Po zatwierdzeniu planu lub programu właściwa władza zwraca właścicielowi jeden egzemplarz z zaświadczeniem zatwierdzenia.

Art. 13.

Jeżeli właściwa władza przed upływem 2 miesięcy od dnia przedstawienia planu urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego nie powiadomi właściciela lasu o zatwierdzeniu tego planu lub programu (art. 12) lub o ich odrzuceniu, jako nieodpowiadających w swej treści wymaganiom niniejszego rozporządzenia (art. 10 i 11), ani też nie zażąda wprowadzenia zmian lub uzupełnień (art. 12), — właściciel jest uprawniony do dokonania wszystkich czynności gospodarczych, przewidzianych w przedstawionym planie lub programie na najbliższy rok z wyjątkiem wyrębów, przekraczających przeciętną rocz-

negu użytkowania, wynikającą z przedstawionego planu lub programu.

Jeżeli w ciągu jednego roku od dnia przedstawienia planu lub programu do zatwierdzenia właściwa władza nie powiadomi właściciela lasu o decyzji co do zatwierdzenia lub odrzucenia lub wprowadzenia zmian i uzupełnień — plan lub program uważa się za zatwierdzony.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego.

Art. 14.

Użytkowanie lasu w sposób odmienny, niż to zostało przewidziane w zatwierdzonym planie urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub programie gospodarczym, może nastąpić jedynie po zatwierdzeniu przez właściwą władzę odpowiednich zmian lub uzupełnień planu lub programu; w sprawach tych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułów 12 i 13 niniejszego rozporządzenia.

Dokonanie przewidzianego w zatwierdzonym planie urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub w programie gospodarczym wyrębu drzewostanów zrębami czystymi w innej kolejności cięć, niż to zostało przewidziane w planie lub programie, może nastąpić bez wyjednania zatwierdzenia przez właściwą władzę odpowiedniej zmiany planu lub programu z warunkiem jednak, że wyręb taki zostanie dokonany w zamian wyrębu, przewidzianego na dany rok w zatwierdzonym planie lub programie.

Art. 15.

Postanowienia art. 12, 13 i ust. 1 art. 14 nie mają zastosowania do lasów, w których gospodarstwo leśne prowadzone jest według planów urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych, sporządzonych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia przez upoważnione do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych izby rolnicze i pozostaje pod kontrolą tych izb.

Przepis powyższy nie dotyczy lasów ochronnych oraz lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockim.

Uprawnienia do zmiany kolejności cięć, przewidziane w ust. 2 art. 14 służą również właścicielom lasów, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 16.

W przypadkach, gdy szczególnie ważna potrzeba gospodarcza właściciela lub interes publiczny wymagają dokonania wyrębu w lasach, które winny być zagospodarowane według planu urzędnictwa gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego, lecz

planu takiego lub programu nie posiadają, właściwa władza może zezwolić na wyręb w rozmiarach, odpowiadających tej potrzebie lub interesowi, nieprzekraczających jednak dopuszczalnej dla danego lasu wysokości rocznego użytkowania.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockim.

Art. 17.

W przypadkach zniszczenia lub uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że wskutek tego nastąpiła istotna zmiana warunków gospodarczych, na których podstawie został zatwierdzony plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy, właściwa władza może wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

W przypadku wyrębu drzewostanów, niezgodnego z planem urządzenia gospodarstwa leśnego lub programem gospodarczym, właściwa władza może, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej, wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

Art. 18.

Przepisy art. 9 — 13 nie dotyczą korzystania z użytków przygodnych, mianowicie wyrotów, złomów i posuszu, jak również niezbędnego w związku ze sporządzaniem planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego wycinania drzew, oraz przeprowadzania w drzewostanach nieprzekraczających 20 lat wyrębów, uzasadnionych wymaganiami hodowli lasu (czyszczeń), a także użytkowania lasu w granicach, niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb gospodarstwa domowego właściciela i jego pracowników (drewno opałowe) oraz naprawy narzędzi i sprzętów gospodarczych (drewno porządkowe).

Art. 19.

Wypalanie kosodrzewiny, jak również pozabawianie jej gałęzi, pędów, pączków i igieł jest wzbronione.

Art. 20.

W drzewostanach, które nie osiągnęły 3 metrów wysokości, pasanie inwentarza jest zabronione, o ile wiek tych drzewostanów nie przekroczył 15 lat.

Art. 21.

W lasach obciążonych służebnością pasania:

- a) położonych na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego, wileńskiego, wołyńskiego i powiatów: białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego — wla-

ściwa władza może zezwolić na pasanie inwentarza w drzewostanach, które nie osiągnęły wskazanego w art. 20 wzrostu lub wieku we wszystkich tych wypadkach, gdy zastosowanie przepisów art. 20 prowadziłoby do czasowego uniemożliwienia korzystania z praw służebności pasania z tym wszakże zastrzeżeniem, aby pasanie nie było dozwolone w takiej części drzewostanów o wskazanym wyżej wzroście lub wieku, która w lasach liściastych stanowi 1/3, w lasach zaś iglastych 1/4 część ogólnego obszaru lasu obciążonego służebnością pasania;

- b) położonych na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, — właściwa władza może zezwolić na pasanie inwentarza w drzewostanach, które nie osiągnęły wskazanego w art. 20 wzrostu lub wieku z tym jedynie zastrzeżeniem, aby pasanie nie było dozwolone w takiej części drzewostanów o wskazanym w art. 20 wzroście lub wieku, która stanowi w lasach wysokopiennych przynajmniej 1/6, w lasach zaś nisko i średniopiennych przynajmniej 1/5 część ogólnego obszaru lasu.

Art. 22.

W razie gromadnego pojawienia się szkodliwych owadów leśnych właściciele lasów, jak również właściciele masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, znajdujących się w lesie lub w odległości 3 km od granicy lasu, obowiązani są zawiadomić o tem bezzwłocznie właściwą władzę.

Właściwa władza może zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów, jak również przez wymienionych w poprzednim ustępie właścicieli masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerszeniu się szkodliwych owadów leśnych i ich tępienie.

W razie pojawienia się w lasach pasorzytów roślinnych właściwa władza może również zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerszeniu się pasorzytów roślinnych i ich tępienie.

O podziale lasów.

Art. 23.

Dzielenie lasów lub gruntów leśnych drogą zbycia (sprzedaży, darowizny, zamiany), wyjścia z niepodzielności, oddania w użytkowanie, wypuszczenie w dzierżawę lub w inny sposób na części, obejmujące mniej niż 30 ha, w województwach zaś nowogrodzkim, poleskim, wileńskim i wołyńskim oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim w województwie białostockim — mniej niż 50 ha gruntu leśnego, może nastąpić jedynie na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

Właściwa władza może udzielić takiego zezwolenia jedynie w przypadkach, w których zamierzony

podział lasu lub gruntu leśnego jest uzasadniony względami gospodarczymi lub szczególnym interesem publicznym.

Wszelkie akty prawne, dotyczące dzielenia lasów lub gruntów leśnych na części o obszarze mniejszym niż wskazany w ust. 1, działane wbrew postanowieniu tegoż ustępu, są z mocy samego prawa nieważne.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów i gruntów leśnych, określonych w ust. 2 art. 1 i w ust. 2 art. 9, a także przy działach rodzinnych i spadkowych oraz przy przymusowej sprzedaży sądowej.

Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają obowiązujących postanowień o wykonaniu reformy rolnej, o scalaniu gruntów, o znoszeniu służebności i o podziale wspólnot, jak również obowiązujących przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskimi.

O lasach ochronnych.

Art. 24.

Lasy i zarośla, które:

- a) zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjąłowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamieni, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin;
- b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypywaniem;
- c) przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów;
- d) mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa;
- e) mają znaczenie przyrodniczo - naukowe. — mogą być uznane przez właściwą władzę za lasy ochronne.

Art. 25.

Uznanie lasu za ochronny lub odjęcie mu tego charakteru następuje w drodze orzeczenia właściwej władzy, wydanego:

- a) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. a, b i c art. 24, z inicjatywy tej władzy albo na wniosek władz wodnych, władz samorządu terytorjalnego i gospodarczego odnośnie do lasów położonych na obszarze ich działania, wreszcie na wniosek każdego, komu właściwości gruntów wymienionych w pkt. a, b, c art. 24 zagrażają niebezpieczeństwem lub szkodą;
- b) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. d art. 24, — na wniosek właściwej władzy wojskowej, którą określi Minister Spraw Wojskowych;
- c) w stosunku do lasów i zarośli, określonych w pkt. e art. 24, — na wniosek właściwej władzy, którą określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 26.

W lasach, uznanych za ochronne, uprawa leśna nie może być zmieniona na inny rodzaj użytkowania.

W lasach, uznanych za ochronne z powodów wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24, właściwa władza może zabronić dokonania wyrębu, zrębami czystymi, karczowania pni i korzeni, a także pasania inwentarza i zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego.

W lasach, uznanych za ochronne z powodu wymienionego w pkt. d art. 24, właściwa władza może zabronić dokonania wyrębu zrębami czystymi; nadto w lasach tych linje przestrzennego podziału lasu mogą być przeprowadzone jedynie w kierunku, na któryry właściwa władza wyrazi swą zgodę.

Termin sztucznego zalesiania, przewidziany w art. 6 niniejszego rozporządzenia, w stosunku do lasów ochronnych właściwa władza może skrócić do jednego roku.

Art. 27.

Przepisy art. 24 — 26 nie naruszają obowiązujących postanowień prawa wodnego.

Art. 28.

Lasy, uznane za ochronne z powodów wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24 niniejszego rozporządzenia, wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych.

O właściwości władz.

Art. 29.

Władzami właściwymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są starostowie i wojewodowie.

Przez wyraz „starosta” rozporządzenie niniejsze rozumie wogóle władze administracyjne I instancji, a przez wyraz „wojewoda” — wogóle władze administracyjne II instancji.

Wymienione władze wykonywają ochronę lasów przy pomocy technicznego personelu leśnego.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać do współdziałania z wymienionymi władzami personel administracji lasów państwowych oraz izby rolnicze.

Art. 30.

Starosta sprawuje bezpośredni nadzór nad lasami, czuwa nad przestrzeganiem przepisów o zagospodarowaniu lasów oraz przedsięwzięcie środki zabezpieczające ich wykonanie.

Nadto do zakresu działania starosty należą:

- a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze mniejszym niż 50 ha (art. 2 i 3);
- b) sprawy zalesiania gruntów leśnych (ust. 3, art. 2 i art. 4 — 7);
- c) uznawanie sztucznie zalesionych gruntów za odpowiadające warunkom, przewidzianym

dla zwolnienia tych gruntów od podatków (art. 8);

- d) przyjmowanie zgłoszeń o wyrębie drzewostanów w lasach, określonych w ust. 2 art. 9, oraz wydawanie zakazów dokonywania zgłoszonych wyrębów;
- e) zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 12) dla obciążonych służebnościami lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, oraz tych lasów nieobciążonych służebnościami, których wielkość określa Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 11;
- f) udzielanie na zasadzie art. 16 zezwoleń na wyręb w lasach, określonych w pkt. e niniejszego artykułu;
- g) wydawanie zarządzeń o wstrzymaniu użytkowania lasów w przypadkach, wymienionych w art. 17;
- h) zezwalanie na pisanie inwentarza w przypadkach, przewidzianych w art. 21;
- i) wydawanie zarządzeń o stosowaniu środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym oraz pasorzytom roślinnym (art. 22);
- k) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włości (Zb. pr. ces. ros. t. IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.);

1) w stosunku do obciążonych służebnościami lasów bez względu na ich powierzchnię — sprawy, dotyczące wprowadzenia w wykonanie zatwierdzonych planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 174 — 177) oraz wydawanie decyzji o wstrzymaniu cięć (art. 179),

2) w stosunku do obciążonych służebnościami lasów, których obszar nie przekracza 50 ha, sprawdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 162, 163), przedstawianie ich sądowi (art. 172) oraz zezwalanie na nieprzewidziane w planie usunięcie z lasu drzew uszkodzonych oraz na zmianę porządku użytkowania (art. 180);

- l) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 3 § 9, §§ 10 — 18, 24, 25, ust. 1 § 26, ust. 2 § 52 i § 68 oraz wykonywanie czynności, wynikających z postanowień ust. 3 § 52 i §§ 74 — 76 tej ustawy.

Art. 31.

Do zakresu działania wojewody należą:

- a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze większym niż 50 ha (art. 2 i 3);
- b) zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 12) w lasach obciążonych służebnościami, których obszar przekracza 50 ha oraz w tych lasach nieobciążonych służebnościami, których obszar przekracza wielkość,

określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu postanowień art. 11;

- c) udzielanie na zasadzie art. 16 zezwoleń na wyręb w lasach, określonych w pkt. b niniejszego artykułu;
- d) udzielanie zezwoleń na dzielenie lasów i gruntów leśnych (art. 23);
- e) uznawanie lasów za ochronne, odejmowanie im tego charakteru oraz wydawanie zarządzeń co do stosowania szczególnych przepisów o zagospodarowaniu lasów ochronnych (art. 24 — 26);
- f) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włości (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) wydawanie w stosunku do obciążonych służebnościami lasów, których powierzchnia przekracza 50 ha, decyzji w sprawach wymienionych w art. 30 pkt. k ust. 2;
- g) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 1 § 9 i ust. 2 § 26 tej ustawy.

O postępowaniu.

Art. 32.

W celu wykonywania czynności, wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia, organa władz administracyjnych mają prawo wstępu do lasu oraz zadania przedstawienia sobie potrzebnych dokumentów.

Art. 33.

Doręczenia i wezwania osób interesowanych w sprawach lasów obciążonych służebnościami mogą być skutecznie przez zawiadomienie na piśmie zarządu gminy, właściwej dla miejsca ich zamieszkania, który treść otrzymanego doręczenia lub wezwania poda do wiadomości tych osób w sposób przyjęty w danej miejscowości.

Art. 34.

Decyzje o uznaniu lasu za ochronny z powodu wymienionego w pkt. d art. 24 niniejszego rozporządzenia są ostateczne.

Przepisy karne.

Art. 35.

Winni bezprawnej zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania będą karani grzywną w wysokości od 3 do 5 zł za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania.

Jeżeli zmiany takiej dokonano w lasach uznanych za ochronne, winni będą karani grzywną w wysokości 10 zł za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania, lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 36.

Winni bezprawnego dzielenia lasów lub gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości od 1 do 3 zł za każdy ar podzielonego lasu lub gruntu leśnego albo aresztem do 4 tygodni.

Art. 37.

Winni wypalania kosodrzewiny albo pozbawiania jej gałęzi, pędów, pączków, igieł będą karani grzywną w wysokości 10 zł za każdy ar gruntu, na którym nastąpiło wypalenie kosodrzewiny albo pozbawienie jej gałęzi, pędów, pączków, igieł, lub aresztem do 4 tygodni.

Art. 38.

Winni naruszenia przepisów obowiązujących o sztucznym zalesianiu gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości od 2 do 5 zł za każdy ar gruntu, podlegającego zalesieniu i za każdy rok przekroczenia terminu zalesienia.

Art. 39.

Powierzchnia mniejsza od 1 ara, jak również każda część ara ponad całkowitą liczbę arów, w wypadkach, przewidzianych w artykułach 35, 36, 37 i 38 niniejszego rozporządzenia, uważana będzie za cały ar.

Art. 40.

Winni bezprawnego cięcia, karczowania lub niszczenia drzew, pni i korzeni będą karani grzywną w wysokości do dwukrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni.

Art. 41.

Winni bezprawnego cięcia lub niszczenia drzew w lasach ochronnych, a także bezprawnego karczowania drzew, pni i korzeni w lasach, uznanych za ochronne z powodów, wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24 niniejszego rozporządzenia, będą karani grzywną w wysokości do czterokrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni, lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 42.

Winni przeprowadzenia w lasach, uznanych za ochronne z powodu wymienionego w pkt. d art. 24, linii przestrzennego podziału lasu bez uzyskania zgody właściwej władzy na kierunek tych linii, lub przeprowadzenia ich w kierunku przez właściwą władzę niedozwolonym, będą karani grzywną do 1000 złotych lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 43.

Winni pasienia inwentarza lub zbierania ściółki w przypadkach, w których pasienie inwentarza lub zbieranie ściółki jest przez przepisy obowiązują-

ce zabronione, będą karani — za pasienie inwentarza grzywną w wysokości 3 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki grzywną do 20 zł.

Art. 44.

Winni pasienia inwentarza, zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego wbrew zakazowi właściwej władzy w lasach, uznanych za ochronne z powodów, wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 24, będą karani — za pasienie inwentarza grzywną w wysokości 6 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki lub inne uboczne użytkowanie grzywną do 100 złotych.

Art. 45.

Winni niezawiadomienia właściwej władzy o gromadnym pojawieniu się szkodliwych owadów leśnych będą karani grzywną do 200 złotych.

Art. 46.

Winni niewykonania orzeczeń lub zarządzeń właściwej władzy co do stosowania środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym lub pasorzytom roślinnym będą karani grzywną do 500 zł.

Art. 47.

Surowsze postanowienia karne, zawarte w innych przepisach, pozostają w mocy.

Art. 48.

W przypadkach, określonych w art. 40 i 41, niezależnie od kary grzywny lub aresztu, orzec należy konfiskatę bezprawnie ściętych lub wykarczowanych drzew, pni i korzeni. Przedmioty te ulegają zajęciu i konfiskacie nawet wtedy, jeżeli przeszły one na własność osoby trzeciej, lecz w chwili nabycia przez nią znajdowały się w lesie.

W celu zabezpieczenia konfiskaty należy dokonać zajęcia wymienionych przedmiotów, które w najkrótszym czasie winny być sprzedane przez władzę w drodze publicznego przetargu.

W przypadkach, gdy właściciel lub za niego osoba trzecia złoży sumę, odpowiadającą wartości szacunkowej zajętych przedmiotów, zajęciu ulega złożona suma, przedmioty zaś zajęte winny być zwrócone właścicielowi.

Art. 49.

Orzecznictwo w sprawach o czyny karalne, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

W orzeczeniu skazującym władza administracyjna, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, oznaczy karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, nie wyższą jednak niż:

4 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 35 ust. 1, 38, 40 i 46;

3 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 44 i 45;

4 dni za czyny karalne, przewidziane w art. 43.

Przepisy przejściowe i końcowe.**Art. 50.**

Grunty, pozbawione drzewostanów, na których po wykarczowaniu pni została dokonana przed dniem 1 stycznia 1927 roku zmiana uprawy leśnej na inny trwały rodzaj użytkowania, nie będą uważane za grunty leśne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

Przepis ten nie ma zastosowania do lasów ochronnych oraz do lasów obciążonych służebnościami.

Art. 51.

Ustanowiony w art. 6 obowiązek zalesienia, o ile chodzi o grunty pozbawione drzewostanów przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, zostaje dopełniony przez zalesienie sztuczne tych gruntów przed upływem 6 lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 52.

Lasy, których obszar przekracza wielkość, określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 11 niniejszego rozporządzenia, mogą być do dnia 1 lipca 1935 r. zagospodarowane na podstawie programów gospodarczych (art. 11), zatwierdzonych przez właściwą władzę (art. 31 pkt. b).

Postanowienie ust. 1 artykułu niniejszego nie ma zastosowania do lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego.

Do lasów, obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, postanowienie ustępu pierwszego niniejszego artykułu ma zastosowanie z wyjątkiem tych wypadków, w których osoby, uprawnione do korzystania ze służebności, zażądają zagospodarowania tych lasów na podstawie planu urządzenia gospodarstwa leśnego.

Art. 53.

Na przeciąg 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zawieszają się moc obowiązującą postanowienia ustępu drugiego art. 13 niniejszego rozporządzenia.

Art. 54.

Wszystkie lasy:

- a) uznane za ochronne lub wodoochronne na podstawie uwagi 2 do art. 710, artykułów 712 i 713 ustawy leśnej (Zb. pr. ces. ros. tom VIII cz. 1 ks. V wydanie 1913 r.);
- b) zamknięte na podstawie § 19 ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250);

c) w których na podstawie § 7 ustawy z dn. 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych (Zb. u. prus. str. 415) zarządzone zostały szczególne środki ochrony, przewidziane w § 2 tej ustawy;

d) w których cechy ochronne zostały ustalone na podstawie § 2 węgierskiej ustawy leśnej z dnia 11/14 czerwca 1879 r. (Zb. u. król. węg. poz. XXXI);

a nadto wszystkie grunty:

e) porosłe w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia kosodrzewiną, znajdujące się na obszarze działania ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o niektórych zarządzeniach policyjno-leśnych i wodnych (Dz. u. kraj. Nr. 93);

f) zalesione stosownie do postanowień ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o zalesieniu ochronnem (Dz. u. kraj. Nr. 94), —

uważane będą za lasy ochronne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia (art. 24 — 28).

Art. 55.

Wszystkie sprawy, dotyczące przedmiotów uregulowanych niniejszym rozporządzeniem, które w dniu jego wejścia w życie znajdują się w toku załatwiania w urzędach, właściwych dla tych spraw w myśl dotychczas obowiązujących przepisów, załatwione być winny w dalszym postępowaniu przy zastosowaniu przepisów niniejszego rozporządzenia.

Postanowienie to nie dotyczy przepisów karnych, zawartych w artykułach 35 — 49 niniejszego rozporządzenia.

Art. 56.

Obowiązujące na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego,

a) artykuły 143, 172, 177 i 180 ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) otrzymują brzmienie następujące:

„143. W lasach, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, plan urządzenia gospodarstwa leśnego zastąpiony być może zatwierdzonym przez starostę programem gospodarczym, który winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwięzły opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i sposobu zalesienia wraz z ogólnym uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Użytkowanie tych lasów może odbywać się jedynie w rozmiarach niepowodujących uszczerbku prawom osób, uprawnionych do korzystania ze służebności.”

„172. Starosta w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, wojewoda zaś w odniesieniu do lasów ponad 50 ha przedstawia jeden egzemplarz zatwierdzonego planu urządzenia

gospodarstwa leśnego właściwemu sądowi w celu dokonania wpisu w księdze hipotecznej odnośnego majątku, poczem egzemplarz ten zostaje dołączony do oryginałów tabel likwidacyjnych tych wsi, które korzystają w urządzonym lesie ze służebności."

„177. Plan urządzenia gospodarstwa leśnego ze wszystkimi należącymi doń dokumentami starosta doręcza właścicielowi lasu z zaświadczeniem terminu wprowadzenia go w wykonanie. Osobom, uprawnionym do korzystania ze służebności, starosta doręcza sporządzony przez właściciela, a poświadczony przez siebie, odpis protokołu urządzenia lasu. Protokół o wprowadzeniu planu w wykonanie zostaje dołączony do oryginałów tabel likwidacyjnych tych wsi, które korzystają w urządzonym lesie ze służebności."

„180. W razie uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że powoduje to potrzebę czasowego odstąpienia od zatwierdzonego planu urządzenia gospodarstwa leśnego, starosta w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, wojewoda zaś w odniesieniu do lasów ponad 50 ha może zezwolić na nieprzewidziane w planie usunięcie z lasu w terminie przez niego określonym drzew uszkodzonych oraz na zmianę porządku użytkowania.

Przy wydaniu zezwolenia władza, wymieniona w ustępie poprzednim, kierować się winna zasadą, by ustanowiona w planie kolejność cięć mogła być w najkrótszym czasie przywrócona."

b) w artykule 145 ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX, osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) dodaje się następujący ustęp:

„W stosunku do lasów tych szczególne przepisy, dotyczące użytkowania lasów ochronnych, mogą być stosowane tylko o tyle, o ile nie spowodowałyby to ograniczenia praw osób uprawnionych do korzystania ze służebności."

c) w ustawie o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.)

1) przez Komitety ochrony lasów, wymienione w art. 145 i 186, przez Zarząd Gubernjalny do spraw włościańskich, wymieniony w art. 179, — należy rozumieć wojewodę,

2) przez Komisarza, wymienionego w art. art. 174, 175, 176 i 179, należy rozumieć starostę,

3) przez Zarząd Gubernjalny do spraw włościańskich, wymieniony w art. 154, oraz Komisarza, wymienionego w art. art. 160, 162 i 163, należy rozumieć w odniesieniu do lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, — starostę, w odniesieniu zaś do lasów ponad 50 ha — wojewodę.

Art. 57.

Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego w ustawie lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250):

a) przez władze polityczne, wymienione w ust. 3 § 9, w § 18, w ust. 3 § 52, w §§ 68, 70, 74, 75 i 76, przez najniższą władzę poli-

tyczną, wymienioną w § 24, przez władzę obwodową, wymienioną w § 25 i w ust. 1 § 26, oraz przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 52, należy rozumieć starostę;

b) przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 26, należy rozumieć wojewodę.

Art. 58.

Na obszarze b. powiatu spisko-orawskiego wprowadza się ustawę lasową z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) ze zmianami, wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

Art. 59.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą:

1) na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego:

a) księga V ustawy leśnej (Zb. pr. ces. ros. tom VIII cz. 1 ks. V wyd. 1913 r.) oraz artykuły 787, 788 (wraz z uwagą), 811, 814 i 815 księgi VI tejże ustawy;

b) dekret z dnia 16 stycznia 1919 r. w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów (Dz. P. P. P. Nr. 8, poz. 117) oraz ustawa z dnia 14 listopada 1924 r. o częściowej zmianie tego dekretu (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 958), jak również rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. na województwa: nowogródzkie, poleskie, wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, białowieski i wolkowski województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 454) oraz z dnia 21 lipca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. na ziemię wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 572);

c) artykuły 255, 256, 257 i 258 Kodeksu Karnego z 1903 roku;

2) na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego następujące przepisy ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX, wyd. 1913 r.): uwaga do art. 140, artykuły 141, 144, 146 — 149, ostatnie zdanie art. 162, artykuły 164 — 171, 181, 183, drugie zdanie art. 184 i art. 185;

3) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego

a) następujące przepisy ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250): §§ 2 — 8, ust. 2 § 9, ust. 1 i 2 § 10, §§ 19, 20, 21, 22, 23, 50, 51, 71 i 77;

- b) §§ 1 — 8 ustawy z dnia 15 czerwca 1904 r. o niektórych zarządzeniach policyjno - leśnych i wodnych (Dz. u. kraj. Nr. 93);
- 4) na obszarze województw: pomorskiego i pomorskiego:
- a) ustawa z dnia 14 sierpnia 1876 r., dotycząca zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych (Zb. u. prus. str. 373) oraz ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany powołanej wyżej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 548);
- b) §§ 1 — 8, 10 — 12, 16, 17, drugie zdanie § 19 i §§ 20 — 22 ustawy z dnia 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych (Zb. u. prus. str. 416).

Art. 60.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz innym ministrom, stosownie do ich zakresu działania.

Art. 61.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 1 lipca 1927 r.